

MTÜ Hiidlaste Koostöökogu

14. Jaanuaril 2025 toimus Kärkla Kultuurikeskuses koostööprojekti “Agroturism kui tulus lisateenus” raames aasta alguse koosviibimine-seminar, kus ettekande tegi MTÜ Kodukant Läänemaa tegevjuht Liis Moor. Osales 28 inimest.

Hiiumaa ja Läänemaa agroturismi potentsiaali uuringu (2024) peamised järeldused:

- Agroturismiga tegelema ajendab talusid ennekõike **soov tutvustada maaelu** (sh eesmärgiga harida lapsi) ning kohalikku mahetootmist, samuti inimeste endi huvi talu külastada. **Lisasissetulek näib olevat vähem tähtis tegur**, olles asjakohane näiteks välituristidele uute teenuste väljaarendamisel või riskide maandamisel kehva saagi korral. Lisaks motiveerib ettevõtteid, kes juba agroturismiga tegelevad, **võimalus toodangut müüa ja reklaamida ning külastajate vastuvõtmisega kaasnev vaheldus**.
- Agroturismiteenuste pakkumisel on **üks põhilisi takistusi aja- ja töökäte puudus**. Talupidajale on tähtis, et **turism ei segaks põhitööd**, mistõttu on mitmed talud teenuse pakkumisel lähtunud külastajate endi huvist ja olemasolevast nõudlusest ega teenust oluliselt edasi arendada ei plaani (see eeldaks ka näiteks palgaraha lisatöötajatele). Üldjuhul näib oluline, et turism ei põhjustaks talupidajale kõrvaltegevusena arvestatavat püsivat lisapingutust. Samuti ei soovita mõnel juhul pikalt turismitegevusi ette planeerida.
- Olulisemad takistused agroturismiga tegelemisel nii valdkonnas tegutsejate kui ka turismist vähem huvitatud talude seas on loomade **bio-ohutus, ruumipuudus ning keerukas seadusandlus**. Samas on arvestatav tegur ka lihtsalt **huvipuudus**, mida väljendasid intervjuudes näiteks suurettevõtted, kes on samas agroturismi valdkonnaga kursis ja suhtuvad sellesse hästi.
- Nõudlus agroturismiteenuse järele võib kujuneda välja üsna loomulikult, kui turistid kas pärast talutoodete ostmist või sihtkohas suvitades talu külastada otsustavad. Mitmed talud, kes juba agroturismiteenuseid pakuvad, ei tunne seega vajadust turundusse panustamise järele, sest külastajate hulk on nende võimekust arvestades piisav. Küll aga näib, et mõnel juhul vajaks talupidajad just turismiteenuse kasvatamiseks või lisateenuse (näiteks toitlustuse) väljaarendamiseks **rohkem infot sihtrühma huvide ja nõudluse kohta, seega ka abi turundamisel ning ärimudeli lihvimisel**.
- Mõni talu sooviks tulevikus välja arendada teenuseid välituristidele, mille eesmärk oleks eelkõige lisasissetulek. See aga eeldaks tuge väliturundusel, sealhulgas läbimõeldud pakette ja hinnastamist. Intervjuudest ilmnes, et seni on nõudluse tekitamisel hästi toiminud välismaised turismimessid. **Leiti, et väliturunduses võiks rõhuda just mahetootmise suurele levikule piirkonnas**.

MTÜ Hiidlaste Koostöökogu

- Lisateenustesse investeerimisel ollakse pigem ettevaatlikud, muuhulgas lähtuvalt tunnetusest, et turismiga raha tagasi ei teeni. Seejuures näitas küsitlus, et agroturismist huvitatud talud **vajaksid rohkem infot agroturismiteenuste arendamise rahastusvõimaluste kohta**, samas kui üks kaalukamaid takistusi nii turismiga tegelejate kui ka turismist mittehuvitatud talude seas oli **vähene võimekus arendust finantseerida**.
- **Agroturismi mõiste ja agroturismiga seonduvad võimalused võiksid ilmselt olla veelgi paremini lahti selgitatud** ja mõiste vajadusel selgemalt piiritletud. Mõne ettevõtja tunnetus on, et agroturism ei seostu piisavalt hästi mahetootmisega (mille tutvustamine on aga sageli agroturismiteenuse pakujate jaoks keskne) ning segadust võib tekitada ka küsimus, kas näiteks eelkõige loodusturismiga tegelev taluomanik jääb agroturismi määratluse piiridesse.